

AV-tuotantokannustimen väliarviointi

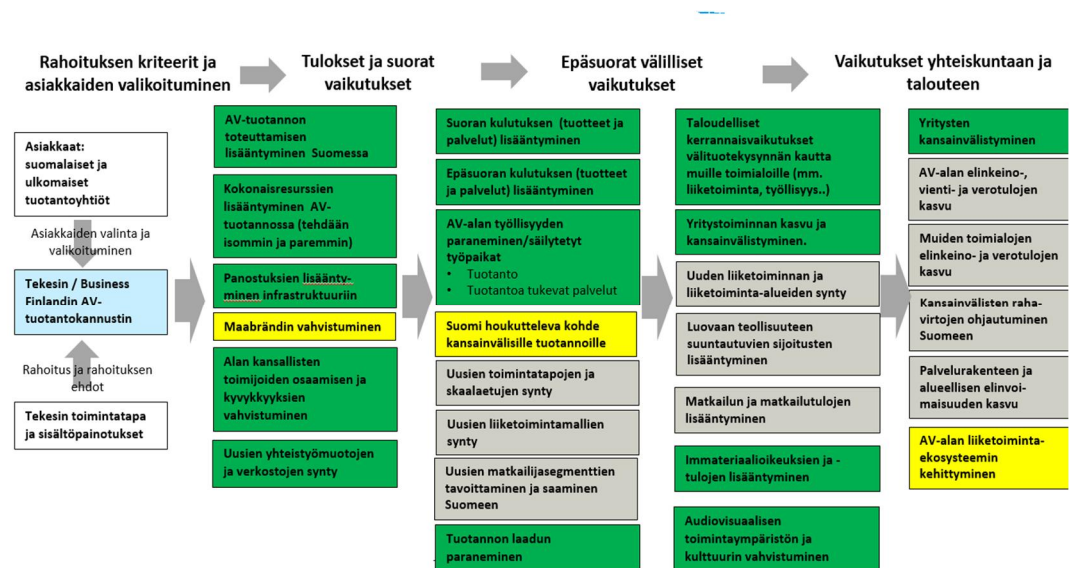
Katri Haila ja Heikki Rannikko,
Ramboll Management Consulting Oy
Mikko Valtakari ja Juho Nyman, MDI Oy

Business Finlandin AV-alan tuotantokannustin lähti liikkeelle vuonna 2017. Väliarvioinnin kohteena ollut rahoituspalvelu on suunnattu pitkän näytelmäelokuvan, dokumenttielokuvan sekä sarjamoitoisen fiktion ja animaation tuotantoihin. AV-tuotantokannustimen rahoitusta on saanut muun muassa suomalainen rikossarja Karppi (Deadwind), joka on myyty maailmanlaajuisesti Netflixiin.

AV-
tuotantokannustimen
ensiaskeleet ovat
lupaavia

Väliarvioinnin tulokset

Väliarvioinnin tulokset osoittavat, että tähän mennessä saavutettujen tulosten perusteella toiminta on ollut oikeansuuntaista. Alla olevassa kuvassa on esitetty yhteenveto AV-tuotantokannustimen vaikutuksista väliarvioinnin ajankohtana.

Kuva 1. Yhteenveto AV-tuotantokannustimen vaikutuksista väliarvioinnin ajankohtana. vihreä=selkeä evidenssi vaikutuksen synnystä
keltainen=kausalisuhde olemassa ja jonkin verran viitteitä vaikutuksen synnystä

harmaa=kausalisuhde ilmeinen, mutta ei toistaiseksi selkeää evidenssiä vaikutuksista

Vuonna 2017 hyväksytyjen hakemusten arvo oli 9 549 606 euroa. Vuosittaisesta noin 10 milj. euron rahoituksesta käytetään vuosittain noin 0,5 milj. euroa hallinnointiin ja markkinointiin. AV-tuotantokannustimen rahoitus kohdentui pääsääntöisesti kotimaiseen tuotantoon. Ulkomaisten tuotantojen saamisessa Suomeen on onnistuttu toistaiseksi heikommin kuin kotimaisten tuotantojen rahoituksessa.

Toistaiseksi suurin hyöty näkyy AV-alan työpaikoissa

Suomessa käyttöön otettu AV-tuotantokannustin on toimiva ja melko selkeä. Business Finlandin palvelualttius hakuprosessin aikana ja hakuprosessin nopeus saivat kiitosta. AV-tuotantokannustin on osoittautunut työkaluksi, joka vie AV-alaa eteenpäin. AV-tuotantokannustin on onnistunut jo ensiaskeleilla ratkaisevasti virkistämään AV-alan liiketoimintaympäristöä Suomessa.

AV-tuotantokannustin on houkuttellut muita rahoittajia mukaan AV-alan rahoittamiseen

Toistaiseksi AV-tuotantokannustimen suurin hyöty on ollut työllistävä vaikutus. Kannustimen vaikutuksesta on syntynyt työpaikkoja, joita ei olisi ilman kannustinta syntynyt. AV-tuotantokannustimen avulla on saatu esimerkiksi lisää kuvauspäiviä ja jälkituotantopäiviä. AV-tuotantokannustimen suorien vaikutusten kuten tuotantojen koon kasvun, laadun paranemisen ja kansainvälistymisen kautta syntyy edelleen liiketoiminnallisia vaikutuksia kuten esimerkiksi suurempia katsojalukuja ja parempia tuottoja.

AV-tuotantokannustimella on ollut ratkaiseva merkitys sille, että suomalainen yritys on päässyt mukaan kansainvälisiin yhteistuotantoihin. Kansainväliset tuotannot hakeutuvat niihin maihin, joissa on olemassa kannustinjärjestelmä. Ansiona on, että AV-tuotantokannustimen myötä muiden kotimaisten ja ulkomaisten rahoittajien kuten institutionaalisten rahoittajien ja säätiöiden ja sijoittajien kiinnostus AV-alan rahoittamiseen on kasvanut. Ala on vetovoimainen.

Välillisiä vaikutuksia muun muassa AV-alan osaamisen kasvusta majoitus-, ravitsemis- ja logistiikka-alojen työpaikkoihin

AV-tuotantokannustimella on ollut myönteistä vaikutusta osaamisen ja verkoston kehittymiseen sekä kotimaassa että kansainvälisesti. AV-tuotantokannustin on auttanut tekemään entistä korkealaatuisempia tuotantoja. Aiempaa paremmat resurssit ja kansainvälisen yhteistyön opit ovat vaikuttaneet edelleen myönteisesti tuotantojen laatuun. Tässä vaiheessa on jo olemassa esimerkkejä siitä, että kannustimen rahoitusta saanut TV-sarja on myyty maailmanlaajuisesti Netflixiin.

AV-tuotantokannustimen avulla tehdyt tuotannot ovat olleet alueellisesti hyvin tärkeitä, koska tuotantoja on tehty ympäri Suomea. Merkittävänä kerrannaisvaikutuksena on, että tuotannot ovat työllistäneet huomattavasti myös muita aloja kuten esimerkiksi majoitus-, ravitsemis- ja logistiikka-aloja. Toisaalta väliarvioinnin ajankohtana ei ole vielä evidenssiä AV-tuotantokannustimien vaikutuksista matkailuun.

Jääkö vuosibudjetin vuoksi kansainvälisiä toimijoita tulematta Suomeen ja osa hyödyistä toteutumatta?

Haasteet

Haasteista keskeisimpiä ovat AV-tuotantokannustimen vuosibudjetin pienuus ja heikko kansainvälinen markkinointi. Suomen budjetti on nykyisin käytetty jo puolessa välissä vuotta. Tämä tilanne voi johtaa siihen, että ulkomaiset toimijat hakeutuvat tekemään tuotantoja muualle. Huolenaiheeksi nousi myös AV-alan osaajien riittävyys.

Kehittämissuosituks

Väliarvioinnin pohjalta laaditut kehittämissuosituks

1) Business Finlandin rahoituspalvelut

- AV-tuotantokannustimen rahoitusta tulee jatkaa.
- AV-tuotantokannustimen rahoituksen vuosikohtainen rahoituskatto tulisi poistaa ja lisätä joustoa vuosikohtaisten budjettien suhteen.
- AV-tuotantokannustimen rahoituksen pelisääntöjen tulee olla selkeät, läpinäkyvät ja samat koko rahoituskauden ajan.
- AV-tuotantokannustimen kansainvälinen markkinointi tulee uudistaa.
- AV-tuotantokannustin tulee kytkeä Business Finlandin muihin rahoituspalveluihin.

2) AV-alan ekosysteemin kehittäminen

- Business Finlandin ja Suomen elokuvasäätiön sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa on kehitettävä AV-alan yhteistä kotimaista tiekarttaa ja strategiaa kotimaisen AV-alan kansainvälistymistä ajatellen.
- AV-alan osaamisen turvaamiseksi tulevaisuudessa tulee panostaa alan koulutukseen ja ekosysteemin kehittämiseen yhteistyössä alustatalouden edistämisen kanssa.
- Riittävän julkisen rahoituksen lisäksi tärkeää on kasvattaa ulkopuolista rahoitusta AV-alalle. AV-alan tunnettavuuden parantamista ja markkinointia ulkopuolisten rahoittajien suhteen tulee viedä eteenpäin alan toimijoiden välisellä yhteistyöllä.
- Infrastruktuurin kehittäminen on otettava huomioon erilaisia rahoitusmuotojen suuntaamisessa ja AV-tuotantokannustinta kehitettäessä (siitä huolimatta, ettei AV-tuotantokannustimella rahoiteta AV-alan perusinfrastruktuurin kehittämistä).

3) AV-tuotantokannustimen loppuarviointi ja seuranta

AV-tuotantokannustimen välillisiä vaikutuksia tulisi arvioida myöhemmin nykyisen rahoituskauden loppupuolella tilastoaikasarjojen ollessa käytettävissä.

Väliarvioinnin toteutus

Väliarviointi laadittiin ensimmäisen rahoitusvuoden eli 2017 tietojen pohjalta. Arvioinnin aineistona olivat Business Finlandin luovuttama kirjallinen aineisto, haastattelut, kysely ja tapaustutkimukset. Väliarvioinnissa haastateltiin 28 henkilöä. Väliarvioinnin tulokset perustuvat synteesiin kerätystä aineistosta. On otettava huomioon, että väliarvioinnissa korostuu laadullinen analyysi määrällisen aineiston niukkuuden vuoksi. Ensimmäisen rahoitusvuoden jälkeen voidaan esittää vasta alustavia arvioita AV-tuotantokannustimen hyödyistä yritysten liiketoiminnalle, kun taas pitkäkestoiset vaikutukset ilmenevät tulevina vuosina. Tilastoaineistoa vaikutuksista ei ole vielä käytettävissä.

Yhteystiedot:

Merja Salonen, Business Finland, etunimi.sukunimi@businessfinland.fi

Jari Hyvärinen, Business Finland, etunimi.sukunimi@businessfinland.fi

Katri Haila, Ramboll Management Consulting Oy, etunimi.sukunimi@ramboll.fi

Mikko Valtakari, MDI Oy, etunimi.sukunimi@mdi.fi

Lähdeluettelo:

AV-tuotantokannustin. Kotisivut. <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/av-tuotantokannustin/lyhyesti/>

Pieni riski – suuri mahdollisuus: Ehdotus audiovisuaalisen tuotannon kannustinjärjestelmäksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:18.

Tekesin AV-kannustimen arviointisuunnitelma. 14.11.2017. Laatijana MDI Oy. Julkaisematon.

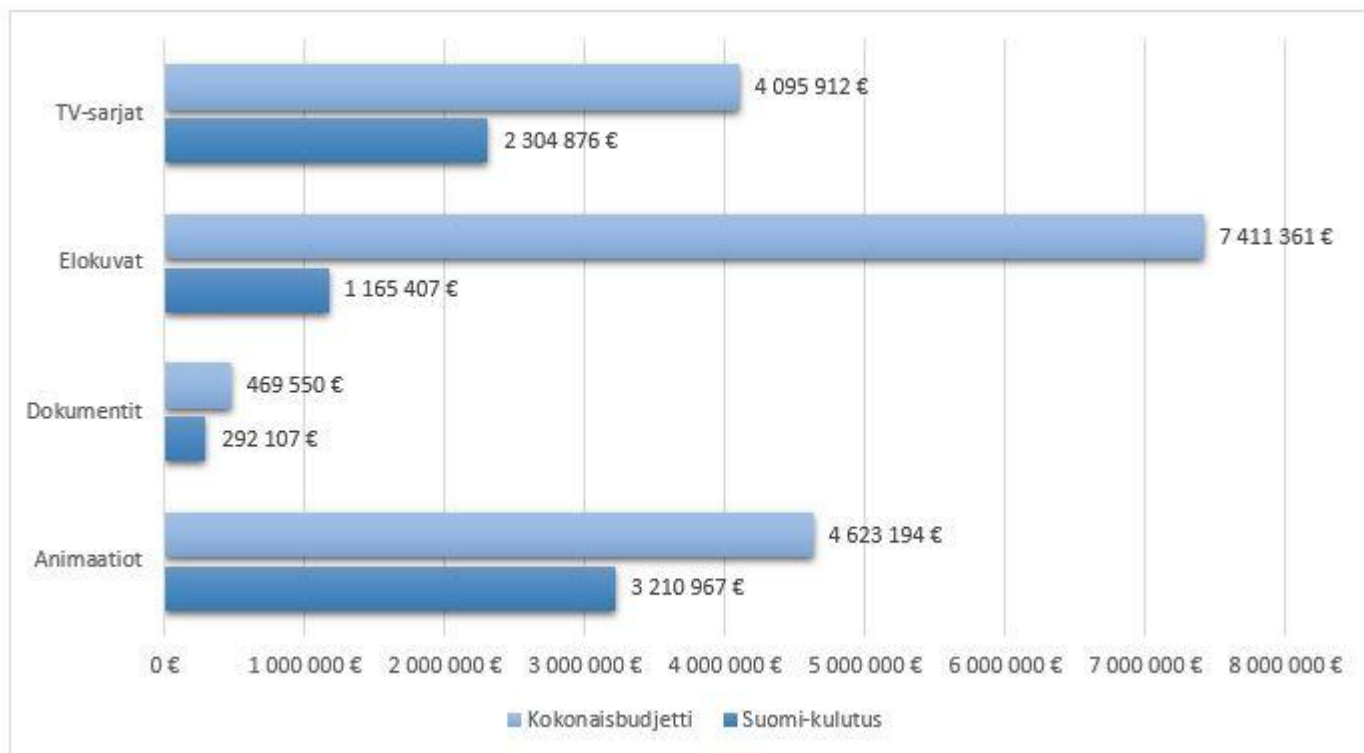
Valtakari, M. & Nyman, J. 2018. Selvitys elokuvatuotantoihin kohdistuvien julkisten tukien vaikutuksista. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2018:26.

Liitteet:

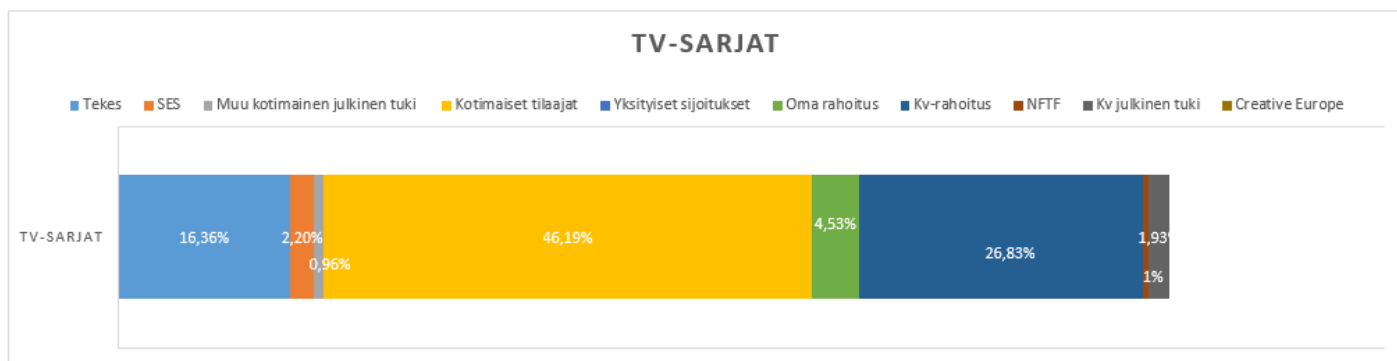
Kuva 1 Rahoitettujen tuotantojen kokonaisbudjetit ja arviot Suomessa syntyvistä kustannuksista

Kuva 2 Rahoitettujen tuotantojen kokonaisrahoituksen koostuminen

Kuva 1

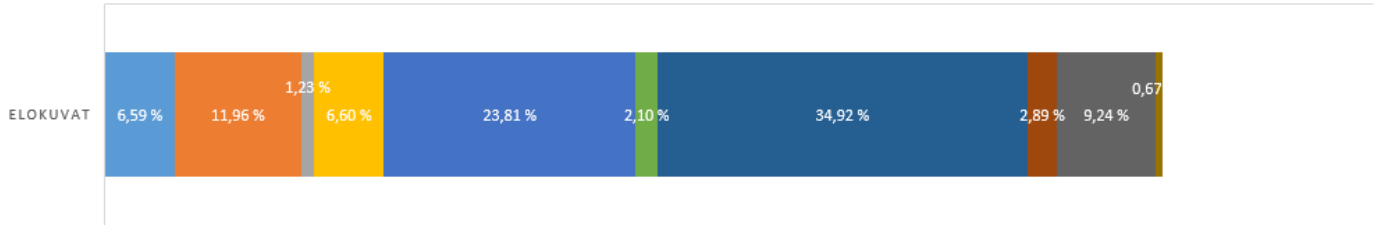

Kuva 2

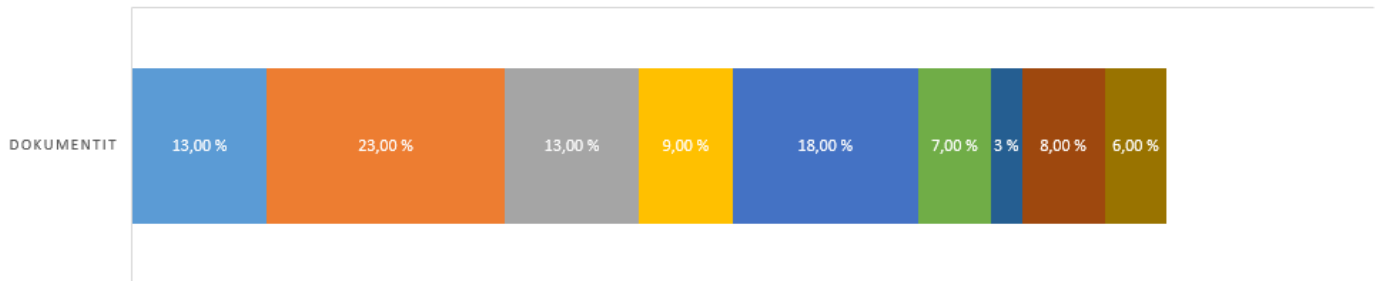
ELOKUVAT

Tekes SES Muu kotimainen julkinen tuki Kotimaiset tilaajat Yksityiset sijoitukset Oma rahoitus Kv-rahoitus NFTF Kv julkinen tuki Creative Europe

DOKUMENTIT

Tekes SES Muu kotimainen julkinen tuki Kotimaiset tilaajat Yksityiset sijoitukset Oma rahoitus Kv-rahoitus NFTF Kv julkinen tuki Creative Europe

ANIMAATIOT

Tekes SES Muu kotimainen julkinen tuki Kotimaiset tilaajat Yksityiset sijoitukset Oma rahoitus Kv-rahoitus NFTF Kv julkinen tuki Creative Europe

